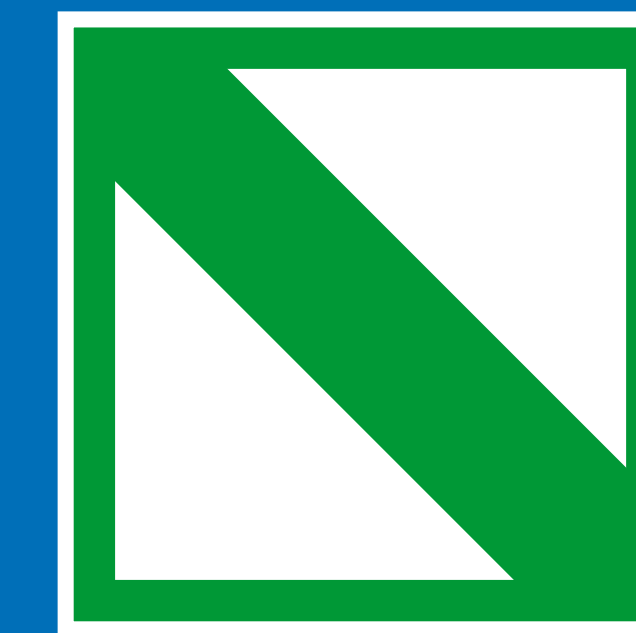

12

Naučná stezka

Rosickou historií...

Rahnův palác

Budovu v novorenesančním slohu projektoval v první polovině 19. století vídeňský architekt Frdrich Ludwig von Förster (1797–1863), jenž se významně podílel na architektonické podobě Brna např. Palác Kleinů na Náměstí Svobody.

Dům nechal postavit člen místního podnikatelského rodu Antonín Rahn. Rodina vlastnila důlní společnost „Láska Boží“ ve Zbýšově, a proto vysunutě okno na rohu paláce zdobil dnes již nezachovaný hornický znak. K domu patřil rozsáhlý dvůr s parkovou zahradou, ve které byla roku 1955 zřízena mateřská škola. Za minulého režimu v budově sídlil Okresní národní výbor, pak stavební podnik a později zdravotní středisko.

Rahn's Palace

The building in neo-renaissance style was designed by architect Frdrich Ludwig von Förster (1797–1863) from Vienna in the first half of the 19th century. He took a significant part in designing the architectonic form of Brno, for example Klein's Palace and Liberty Square.

The house was built for a member of a local entrepreneurial family Antonín Rahn. The family owned a coal mining company „Láska Boží“ (Love Divine) in Zbýšov, and the protrusive window on the corner of the palace used to be decorated by a mining symbol. The house was accompanied by a large courtyard with a park garden, where was in 1955 established a kindergarten. There was a seat of the District People's Committee, then a building company and later on a health centre located in the building.

Rahnpalast

Das Gebäude im Neurenaissancestil projektierte in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts der wiener Architekt Frdrich Ludwig von Förster (1797–1863), der sich auch auf der architektonischen Aussicht von Brünn beteiligte – z. B. Palast von Klein auf dem Svoboda-Platz.

Rahnův palác před rokem 1945 * Rahn's Palace prior to 1945 * Rahnpalast vor 1945

Detail fasády * Detail of exterior * Detail der Fassade

Das Haus ließ ein Mitglied der Ortsunternehmerfamilie Antonín Rahn bauen. Die Familie besaß Bergwerksgesellschaft „Liebe Gottes“ in Zbýšov, und deshalb wurde das Fenster auf der Palastecke mit dem Bergmannswappen geschmückt. Dieser Wappen ist nicht erhalten geblieben.

Zu dem Haus gehörte ein ausgedehnter Hof mit einem Parkgarten, wo 1955 ein Kindergarten errichtet wurde. Unter dem ehemaligen Regime hat die Volksbehörde im Gebäude ihren Sitz, dann eine Baugenossenschaft, und später waren hier die Behandlungsräume der Ärzte.

Kaple s rodinnou hrobkou

Kaplička s rodinnou hrobkou je dominantou rosického hřbitova. Roku 1894 ji nechal postavit u staviatele Augusta Prokopa majitel rosických dolů Jindřich Rahn, a to nákladem 7000 zlatých. V současnosti se před ní konají pohřební obřady. V nedávné době byla kaple zrekonstruována.

Poblíž kaple se nachází velký rodinný hrob rodiny Rahnů, významné rodiny, ke které patří původce výstavby železnice z Brna do Zastávky Antonín Rahn, zakladatel rosické kroniky a vynikající lékař Karel Rahn, vyznamenaný roku 1871 za zásluhy nebo Terezie Rahnová, která v roce 1858 věnovala prostředky na zakoupení věžních hodin na rosickou radnici.

Chapel with the Family Crypt

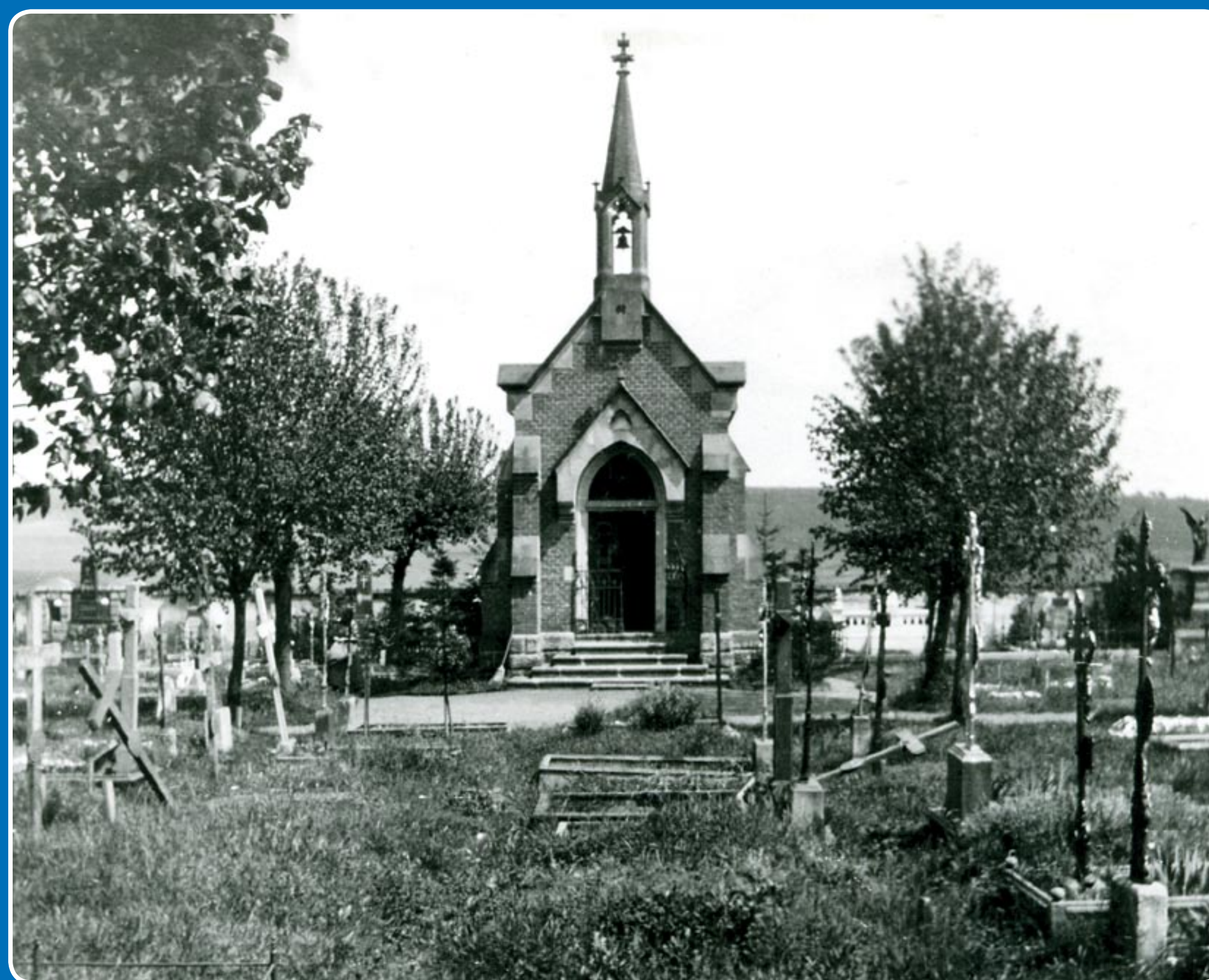
The chapel with the family crypt is a dominant feature of Rosice cemetery. The owner of Rosice mines Jindřich Rahn had it built by architect August Prokop in 1894 at the cost of 7,000 florins. The chapel has recently been reconstructed and it has been utilized for burial services.

There is a family crypt of the Rahns family located near the chapel. Among the members of this prominent family was the initiator of the construction of the railway from Brno to Zastávka Antonín Rahn, the founder of the Rosice chronicle and an excellent doctor Karel Rahn, who was in 1871 honoured for merits, and Terezie Rahnová, who in 1858 sponsored the purchase of the tower clock for Rosice town hall.

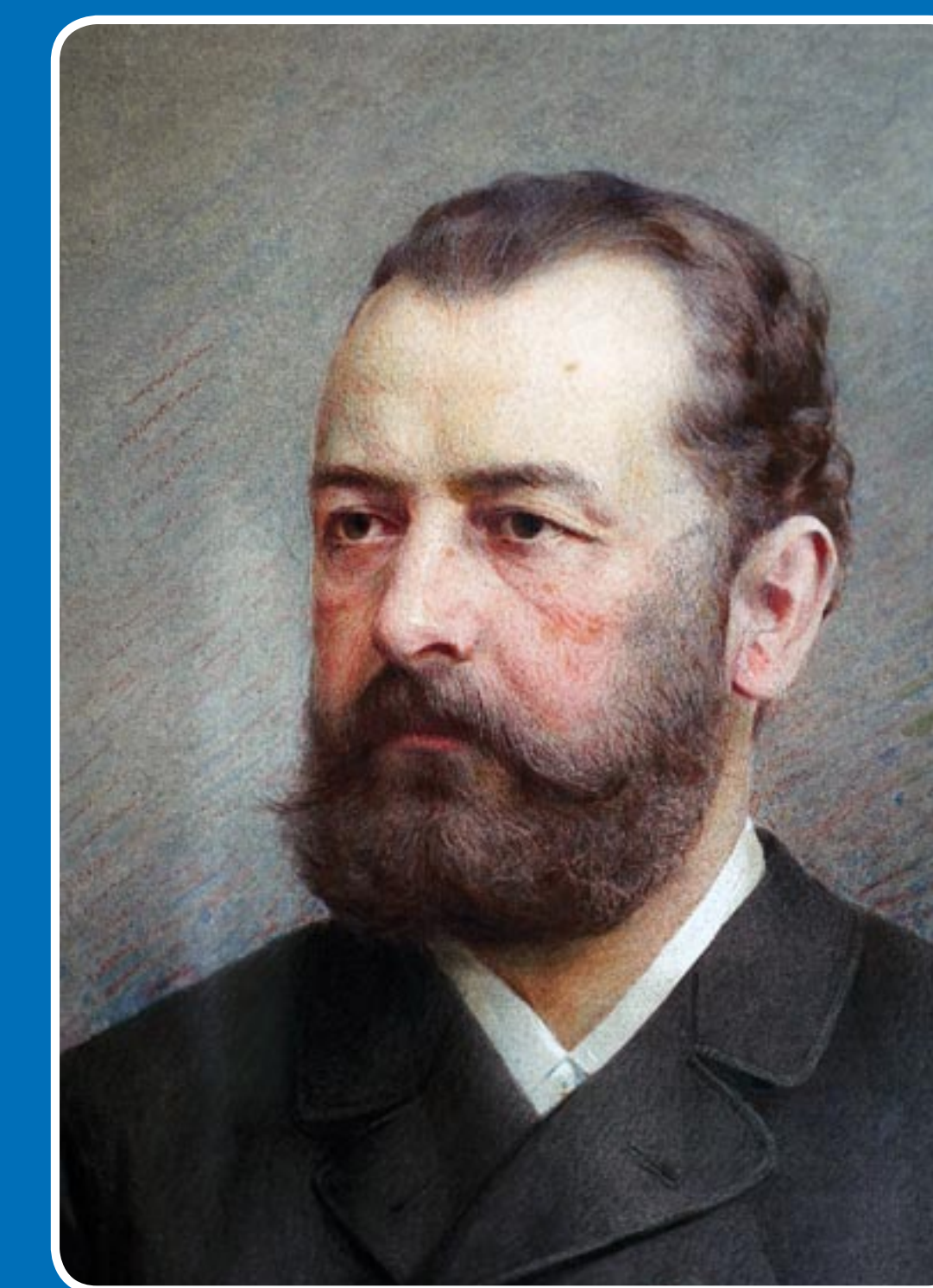
Kapelle mit Familiengruft

Die Kapelle mit der Familiengruft bildet die Dominante des Rosicer Friedhofs. Im Jahre 1894 ließ sie der Besitzer der Rosicer Bergwerke Jindřich Rahn beim Baumeister August Prokop erbauen, und zwar zum Preis von 7000 Goldtalern. In der Gegenwart finden vor der Kapelle Bestattungen statt. Vor kurzer Zeit wurde die Kapelle rekonstruiert.

In der Nähe der Kapelle befindet sich das große Familiengrab der Familie Rahn, einer bedeutenden Familie, zu der der Initiator des Eisenbahnbaus von Brünn nach Zastávka Antonín Rahn, der Gründer der Rosicer Chronik und ein hervorragender Arzt Karel Rahn, der für seine Verdienste 1871 ausgezeichnet wurde, oder Terezie Rahn, die 1858 die finanziellen Mittel für den Kauf der Turmuhr für das Rosicer Rathaus stiftete.

Kaple na hřbitově * Chapel in cemetery * Kapelle am Friedhof

Portréty členů rodiny Rahnů, 1918 * Rahn's family members' portraits, 1918 * Das Familie Rahn – Porträts, 1918

Těžba uhlí

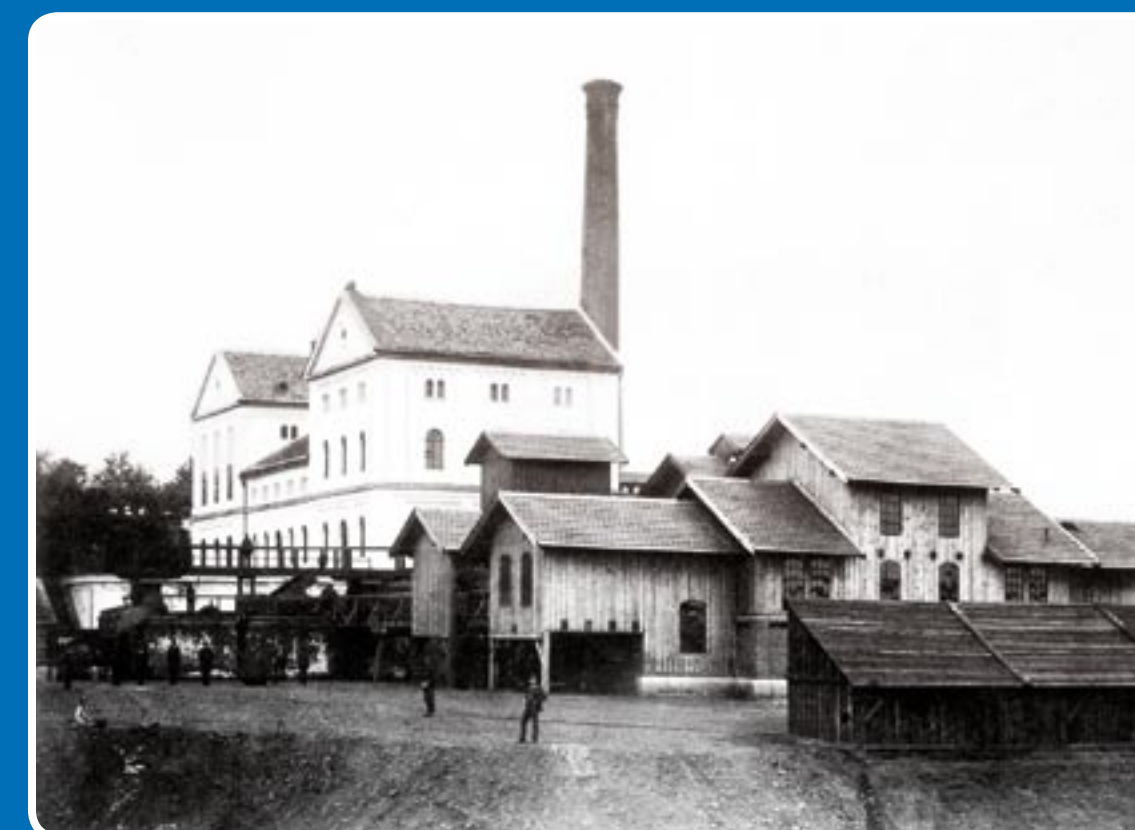
Vr. 1818 rosický hostinský a obchodník Adam Rahn získává podíl v těžišťstvu Mutter Gottes Gewerkschaft, které r. 1827 přeměňuje na společnost Láska Boží. V severní části Zbýšova otevřel šachty Tereziňská (1834) a Kateřinská (1840). Po smrti Adama Rahna přechází vedení společnosti na jeho syna Antonína Rahna I (1816–1876), který stál u zrodu Brněnsko-rosické dráhy a brněnské plynárny. Antonín Rahn zaráží v r. 1846 důl Antonín, ve kterém se těžilo kvalitní koksovateľné uhlí až do r. 1992. V r. 1853 dosáhl důl Antonín hloubky 338 metrů, což byla tehdy největší hloubka v celém Rakousku. O rok později byl zaražen důl Jindřich na Sičce. Kamenouhelné doly Lásky Boží ve Zbýšově zůstaly v převážném majetku rodiny Rahnů až do r. 1926.

Coal Mining

An innkeeper and entrepreneur from Rosice, Adam Rahn, bought in 1818 a share in the mining company Mutter Gottes Gewerkschaft, which he in 1827 renamed to Láska Boží (Love Divine). He opened Tereziňská (1834) and Kateřinská (1840) collieries in the northern part of Zbýšov. The control over the company was passed after Adam Rahn's death to his son Antonín Rahn I (1816–1876), who took part in the establishment of Brno-Rosice railway and Brno gasworks. Antonín Rahn opened in 1846 the Antonín mine in Zbýšov, which contained cokeable coal of a superior quality that was mined until 1992. The Antonín mine recorded in 1853 the depth of 338 metres, and was the deepest coal mine in Austria-Hungary. The Jindřich mine was opened in Sička one year later. Coal mines of the Láska Boží company in Zbýšov were owned by the Rahn family until 1926.

Kohlenbergbau

Im Jahre 1818 gewinntrioser Gastwirt und Geschäftsmann Adam Rahn einen Anteil im Bergbaugewerkschaft Mutter Gottes, die er im Jahre 1827 auf Gesellschaft Liebe Gottes ändert. Im nördlichen Teil von Zbýšov öffnet er die Schachten Tereziňská und Kateřinská. Nach dem Tod von Adam Rahn geht die Gesellschaftsführung an seinen Sohn Antonín Rahn I. (1816–1876) über, der bei dem Anfang der Eisenbahn Brünn-Rosice und des brünner Gaswerks stand. Antonín Rahn gründet im Jahre 1846 die Schacht Antonín, wo man hochwertige verkockbare Kohle bis zum Jahr 1992 förderte. Im Jahre 1853 erlangte die Schacht Antonín die Tiefe von 338m, was damals die tiefste Schacht in ganz Österreich war. Ein Jahr später wurde die Schacht Jindřich auf Sička gegründet. Die Steinkohlenschachten Liebe Gottes in Zbýšov blieben vorwiegend in Besitz der Familie Rahn bis zum Jahr 1926.

Důl Jindřich, 1888 * Coal mine Jindřich, 1888 * Grube Jindřich, 1888